

ΕΠΟ 42: Σύγχρονες Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις των Ευρωπαϊκών Κοινωνιών

1^η ΓΕ Εργασία 2021-2022
Καταληκτική ημερομηνία : 22/11/2021

Πρότυπη εργασία

Επεξεργασία : Γεωργία Δούκουρη

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Πρώτη Γραπτή Εργασία ΕΠΟ 42

"Σύγχρονες Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις των Ευρωπαϊκών Κοινωνιών"

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022

Θέμα: «Ο Βέμπερ υποστηρίζει ότι βασική επιδίωξη του στη μελέτη για την Προτεσταντική Ηθική (ΠΗ) είναι να συμβάλλει στην 'κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι ιδέες εντάσσονται στην ιστορική-κοινωνική εξέλιξη'. Πως στοιχειοθετείται η άποψή του; Να απαντήσετε βασιζόμενο/ες στο υλικό της ΠΗ.»

Υλικό στο οποίο θα βασιστείτε πρωταρχικά για την απάντησή σας:

- Μ. Βέμπερ, *Προτεσταντική Ηθική*, Εισαγωγή και Κεφάλαια: 1, 2, 3, 4 (σ. 11-134).
- Σ. Κονιόρδος, *Η Θέση του Βέμπερ για την ΠΗ της Εργασίας* (σελ. 1-70).

Πρόσθετη βιβλιογραφία:

- Κεφάλαιο για τον Μαξ Βέμπερ στο βιβλίο της Μ. Αντωνοπούλου, *Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας: κοινωνική θεωρία και νεότερη κοινωνία* (Αθήνα, 2003 - ηλεκτρονική έκδοση).

Μπορείτε να βρείτε το συγκεκριμένο αρχείο μέσω του ακόλουθου συνδέσμου: <http://pandemos.panteion.gr/index.php?op=record&lang=el&pid=iid:537>.

- Κεφάλαιο για τον Μαξ Βέμπερ στο βιβλίο του Μ. Lallement, *Ιστορία των κοινωνιολογικών ιδεών* (Αθήνα, Μεταίχμιο 2004).

Επισυνάπτεται μαζί με το θέμα της εργασίας σε αρχείο pdf.

Μέγεθος εργασίας: Η εργασία σας θα πρέπει να είναι μεγέθους 2.000 λέξεων (εξαιρουμένης της βιβλιογραφίας και συμπεριλαμβανομένων των σημειώσεων) (+/- 10%).

Χρονικό περιθώριο-καταληκτική ημερομηνία: Δευτέρα, 22/11/2021

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

1Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Πώς διαβάζουμε

Η μελέτη μας στην ενότητα απαιτεί μια διαφορετική αντιμετώπιση. Δεν είναι ιστορία, η απαντήσεις δεν βρίσκονται μόνο σε συγκεκριμένο σημείο, αλλά η επιχειρηματολογία αναπτύσσεται σε μακρός και σε διαφορετικά σημεία που συνδέεται. Αυτό να το έχουμε στο νου μας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και ιδίως από τις επόμενες εργασίες, όταν η συνθετική μελέτη των πηγών μας θα είναι το ζητούμενο.

Η εργασία μπορεί να αναφέρεται και σε άλλες ή σε διαφορετικές σελίδες ανάλογα με τη ροή της γραφής. Εδώ σας δίνεται ένας οδηγός.

Καθοδήγηση – Βιβλιογραφία

Η εργασία μας παραδοσιακά και διαχρονικά ζητά να παρουσιάσουμε τη βεμπεριανή επιχειρηματολογία για το ρόλο των ιδεών στην ιστορία μέσα από τα εργαλεία του.

Σημείωση για όσους έχετε ΕΠΟ 41: κατανοώ τη δυσκολία, αλλά πραγματικά πάντα η βιβλιογραφία είναι ο οδηγός μας.

Τόμος Α': Σ. Κονιόρδος, *Η Θέση του Βέμπερ για την Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας* (σελ. 1-70).

Παρά το γεγονός ότι οι οδηγίες της εργασίας συστήνουν το εγχειρίδιο επικουρικά, εντούτοις, από αυτό θα ξεκινήσετε και ανεξάρτητα αν παραπέμπετε εκεί ή ανατρέχετε στην ΠΗ. Ο Κονιόρδος βοηθά γιατί παρουσιάζει συνοπτικά τα εργαλεία αλλά και την ουσία κάθε κεφαλαίου της ΠΗ.

Άρα εστιάζουμε στα εργαλεία:

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

- Εκλεκτική συγγένεια (35)
- Ιδεότυπος (32)
- Ιδεότυποι κοινωνικής δράσης (39-40)
- Εξορθολογισμός (41-43)
- Ιδέες (23-23)
- Το παράδοξο ... (36)

Εστιάστε στις σελίδες Η πρόταση μου είναι να εστιάσετε στις σελίδες όπου συνδέεται η **διαφοροποίηση της δύσης μέσα από την εξορθολογικοποίηση της ζωής** και άρα η επιχειρηματολογία του Βέμπερ ότι **οι ιδέες παίζουν σαφέστατο ρόλο στο κοινωνικό γίνεσθαι** (ιδίως σελ. 23-26). Για αυτό και προτείνω ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια και συμβολή του εξορθολογισμού => σελ. 41-43.

M. Βέμπερ, Προτεσταντική Ηθική, Εισαγωγή και κεφάλαια 1- και 4.

Μετά από το εγχειρίδιο είμαι σε θέση να πάω στο πρωτότυπο κείμενο.

Δεν παραλείπω τον «Πρόλογο» του Φίλια αλλά και την «Εισαγωγή» του του Βέμπερ, θα δείτε πόσο βοηθητικά είναι.

Ειδικότερα:

Από **το Κεφ. 1**, προτείνω να δοθεί βάση στα εξής:

- Στη σελ 31 στο τέλος εξηγεί ότι **δεν** επιδιώκει αιτιώδη σύνδεση των φαινομένων της θρησκείας του προτεσταντισμού με το οικονομικό φαινόμενο του καπιταλισμού, αλλά αυτό που θα μάθουμε στη συνέχεια ως σχέση εκλεκτικής συγγένειας (για αυτό βλ. επίσης και σελ. 37-38)
- Σελ. 37 όπου αναφέρεται στην **εσωτερική συγγένεια** = εκλεκτική συγγένεια των φαινομένων
- Ωραίο είναι στη σελ. 38 η **αναφορά του Cothein** για την καλβινιστική διασπορά που την αποκαλεί φυτώριο της καπιταλιστικής οικονομίας

Από **το Κεφ. 2** μας δίνεται η μήτρα για να εξηγήσουμε το πνεύμα του καπιταλισμού. Ιδίως προσέχουμε:

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

- Την αναφορά στην **πολιτιστική σημασία** και ιστορική ατομικότητα σελ. 41
- Τον **ιδεότυπο του καπιταλισμού** όπως αυτό εκφράζεται από τον Φραγκλίνο σελ. 42-46 και 57, ίσως και σε συνδυασμό με την αντίθεση της παραδοσιακής οικονομίας σελ 59
- την **έννοια του επαγγέλματος** στη σελ. 47, 51-52 και του νέου πνεύματος του καπιταλισμού που διαπιστώνεται στη **δύση** από τον 15^ο αιώνα σελ 60.

Από το **Κεφ. 3** μας δίνεται η μήτρα για να εξηγήσουμε τη σημασία του επαγγέλματος. Ιδίως προσέχουμε:

- Πάντα τονίζω ότι το 4^ο κεφάλαιο είναι το πιο δύστροπο και κουραστικό γιατί αναφέρεται στα χαρακτηριστικά κάθε προτεσταντικού δόγματος. Το κοινό όμως είναι ότι επιχειρηματολογεί για το **ψυχολογικό αποτύπωμα που αφήνει η θρησκεία στον τρόπο οργάνωσης κοινωνίας και οικονομίας**. Θα εστίαζα περισσότερο στον **καλβινισμό** σελ. 87-111
- Μην αναλωθείτε στις διαφορές διαστάσεις των προτεσταντικών δογμάτων
- Δείτε όμως τις σελ 69-71 και ιδίως στον **καλβινισμό** 75-80 για το **επάγγελμα** ως έννοια, ως κάλεσμα, ως δόξα προς το θεό.
- Δείτε τη **διαφορά μεταξύ Λουθηρανισμού και καλβινισμού**. Ιδίως σελ 70-71 για το Λούθηρο και την απαρχή της σωτηρίας δια της πίστης και από σελ. 72 πως ο Λούθηρος δεν θα μπορούσε να συνδράμει όπως ο καλβινισμός στο πνεύμα του καπιταλισμού. ιδίως σελ. 73.

Κεφάλαιο για τον Μαξ Βέμπτερ στο βιβλίο του M. Lallement, Ιστορία των κοινωνιολογικών ιδεών (Αθήνα, Μεταίχμιο 2004).

Θα του έριχνα μια ματιά μετά τον Κονιόρδο και παράλληλα με την ΠΗ. Αρχικά μας εξηγεί λίγο πιο αναλυτικά την **κατανοούσα κοινωνιολογία** του Βέμπτερ σελ. 223-232 που στρέφεται στο νόημα, και σίγουρα μας βοηθά στην κατανόηση για (τα βεμπεριανά εργαλεία) το ρόλο των ιδεών στην ιστορία στη σελ. 233 -238 και 241-244. Επίσης, ωραία αναφορά για την πρόθεση του Βέμπτερ στην ΠΗ, σελ. 255-259.

Κεφάλαιο για τον Μαξ Βέμπερ στο βιβλίο της Μ. Αντωνοπούλου,
Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας: κοινωνική θεωρία και νεότερη
κοινωνία (Αθήνα, 2003)

Η Αντωνοπούλου κάνει εμβριθή ανάλυση στον Βέμπερ, χρήσιμη αλλά κοπιώδης. Θα τη μελετούσα μετά από Κονιόρδο και Βέμπερ, ίσως και μετά από το κείμενο του Lallément.

Tip ! : οι περισσότεροι έχετε το βιβλίο σε Pdf. Μπορείτε να κάνετε εύρεση των σημείων που θέλετε περισσότερη ανάλυση πχ κατανοούσα κοινωνιολογία, ή ιδεότυπος και να ανατρέξετε απευθείας στις αναλύσεις.

Δείτε όμως και τα εξής σημεία:

- σελ. 293-295 και η εστίαση στο **ρόλο των ιδεών**.
- για την ορθολογικότητα την ορθολογική πράξη πχ σελ. 343-344, και σελ. 355-357 και φυσικά 360, σελίδες στις οποίες επίσης αναφέρεται στην **ιδιαιτερότητα της Δύσης**.
- η απομάγευση σελ. 364, αλλά και η εργασία 376-377.

Σημείωση: η Αντωνοπούλου κάνει εξαιρετική ανάλυση για τη σημασία του λελογισμένου οικονομικού πράττειν του οικονομικού ορθολογισμού. Επειδή αυτό θα αποτελεί πυρήνα της δεύτερης εργασίας, θα πρότεινα να εστιάσετε περισσότερο στην πολιτιστική ερμηνεία του Βέμπερ και στην επιχειρηματολογία υπέρ αυτής. Προσοχή λοιπόν.